

Akademický rok 2018-19

Bakalářská práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Martin Dominik Kratochvíl

Název práce: Thyme

Slovní hodnocení:

Předložená práce ve formě pdf dokumentu, jpg souborů a odkazu na server Soundcloud obsahuje zvukovou kompozici označenou jako *Thyme Náhled* a sérii 4 snímků obrazovky s návrhem potisku gramofonové desky. Z textu explikace plyne, že předkladatel práce pracoval v týmu, uvádí spolupracovníky, kteří realizovali grafiku projektu a zvukový mastering a uvádí spoluhráčku, která v kompozici hraje na cimbál. Budu proto hodnotit ty části práce, které vylučovací metodou vytvořil její předkladatel: koncepci projektu a práci s elektronickým zvukem.

V explikaci autor uvádí jako východisko díla jeho zájem o spojení akustického nástroje – cimbálu, a elektronické hudby. To je v kompozici skutečně slyšet. Tento předpoklad je možné zarámovat i otázkou, jaký je vztah mezi tradiční východoevropskou hudbou a hudbou elektronickou? Hudba tradiční je vázána zpravidla na lokální tradice, geografické a geopolitické podmínky a ve dvacátém století často i na pojem národa. Elektronická hudba oproti tomu vykazuje znaky kosmopolitního umění, vychází z podmínek globálně přístupných technických nástrojů. V dějinách hudby 20. století lze najít bezpočet pokusů o spojení globální a tradiční hudební kultury. Autor sám uvádí v explikaci inspirační odkaz na Janáčka (a možno přidat Bartóka). Je pravdou, že Janáček využíval lidové motivy v rámci hudebního jazyka, který byl v jeho době považován za vrcholně modernistický, jakési progresivní hudby své doby. Lidové motivy ale najdeme i u Smetany, v jehož hudebním jazyce představují naopak zvláštní kombinaci lidovosti ve smyslu tradicionalismu a národovectví, a lidovosti ve smyslu prostoty a banality. Ve skutečnosti v sobě tradiční lidová kultura nese obě polohy zároveň: je transcendentní a zároveň povrchní, esoterická i všední, směřuje k vysokým a vypjatým formám a zároveň k jednoduchým každodenním prožitkům.

Je zajímavé, jak se tyto polohy střídají i v předložené kompozici. Ze skladby je patrná inspirace volnou improvizací, současnou elektronickou post-taneční hudbou, ale i musique concrète a elektroakustickými zvukovými experimenty 70. let. Ze skladby je patrné, že autor uvedené žánry dostatečně probádal a s jejich výrazovými postupy pracuje vědomě. I když se je snaží reflektovat s odstupem, dle mého názoru z nich přijímá i řadu klišé, která téměř neúnosně vrcholí v poslední části skladby. Skladba tak v řadě pasáží působí kompozičně zvládnutá, promyšlená a mnohvrstevná, jinde naopak příliš jednoduše, banálně a

předvídatelně. Z explikace práce nelze odvodit, co k tomuto výsledku vede. Je nicméně pozoruhodné, že se autor soustředí výhradně na technické problémy realizace, případně na popis svých zájmů. Když potom sumarizuje svou práci jako *Propojujeme klasická očekávání spojená s cimbálovou muzikou a současnou elektronickou hudbou, která rozšiřuje tradiční pojetí hudebního vyjádření*. Není ve skutečnosti zřejmé co tím vlastně myslí. Jaká jsou ta klasická očekávání? Skladba žádná očekávání nevyvolává a jen omezeně využívá kontrapunktů. Je úkolem elektronické hudby rozšiřovat tradiční pojetí hudebního vyjádření? A co je myšleno tím tradičním pojetím? Znamená tato teze, že je koncert skladby anoncován jako cimbálovka a pak se místo toho hraje s počítačem?

Skladba vyvolává dojem eklektičnosti, snahy o spojování řady hudebních vlivů. V popsaném tvůrčím postupu a nakonec i ve výsledku míně postrádám komplikovanější úvahu, proč takovou skladbu vůbec komponovat, znamená to něco jiného, než pouze zajímavou kombinaci zvuku? Co je pro autora nástroj, který používá kromě toho, že ho má k dispozici? A jak jsem předestřel v úvodu, proč vlastně kombinovat tradiční nástroje a elektronický zvuk? Proč to neudělat jako skupina Čechomor, v čem je zvolený postup jiný, aktuálnější, promlouvá víc k současným posluchačům? Nedomnívám se, že na tyto otázky musí dostat odpověď posluchač, ale považuji za nutné, aby na ně našel dost přesvědčivou odpověď autor.

I když je hudba abstraktní forma, každý z uvedených inspiračních zdrojů má někde v pozadí poměrně dobře zformulovaná ideová východiska. I když Brian Eno někdy působí jako hudba z výtahu, existuje velmi dobrý důvod, proč to tak je, a jde o důvod komplikovanější, než jen úvahu o zajímavosti zvuku. Toto je něco, co mi v předložené práci chybí: z textu ani ze skladby není jasné, že zaujímá ve světě nějakou vědomou pozici, nebo intuitivní vodítko, jak předložené tvůrčí gesto chápat.

Zvuková nahrávka je jinak po technické stránce provedena pečlivě, na vysoké profesionální úrovni. Závěrečná forma prezentace (pdf a Soundcloud) se mi zdá vzhledem k bakalářské práci nevhodná.

Otázky k rozpravě:

Uvedeno v textu.

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

C

Posudek vypracoval(a):

MgA Martin Blažíček PhD

Datum:

5. 6. 2019

(Podpis oponenta)